U 99/2018 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om ett samarbetsavtal mellan Eurojust och Georgien

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen ett samarbetsavtal mellan Eurojust och Georgien som ska godkännas av rådet.

Helsingfors den 5 december 2018.

Justitieminister *Antti Häkkänen*

Konsultativ tjänsteman Miia Ljungqvist

JUSTITIEMINISTERIET Promemoria
3.12.2018

SAMARBETSAVTAL MELLAN EUROJUST OCH GEORGIEN

1 Bakgrund

Eurojust inrättades genom beslutet om inrättande av Eurojust för att stärka kampen mot grov brottslighet (2002/187/RIF, nedan Eurojustbeslutet), som trädde i kraft den 6 mars 2002. Eurojustbeslutet syftar till att främja och förbättra samordningen av utredningar och åtal i medlemsstaterna samt förbättra samarbetet mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och stödja dessa. Eurojustbeslutet har ändrats genom rådets beslut 2009/426/RIF.

Enligt artikel 26 a i Eurojustbeslutet får Eurojust ingå samarbetsavtal som godkänts av rådet bl.a. med tredje stater. Eurojust väljer själv vilka stater den vill ingå dessa avtal med och sköter avtalsförhandlingarna självständigt. De övriga EU-institutionerna deltar inte i förhandlingarna. Från EU:s sida undertecknas avtalet av ordföranden för Eurojusts kollegium ensam. Innan de färdigt förhandlade avtalen kan undertecknas ska rådet godkänna dem.

Eurojust har den 21 september 2018 till rådets ordförande översänt det utkast till samarbetsavtal mellan Eurojust och Georgien som Eurojust förhandlat fram. Utkastet till samarbetsavtal skickades till medlemsstaterna med rådets dokument (12746/18 JAIEX 125 COPEN 332 EUROJUST 131 COEST 184) daterat den 9 oktober 2018. Utkastet till avtal har godkänts av Eurojustkollegiet den 20 september 2018 och av Eurojusts gemensamma tillsynsmyndighet den 19 april 2018.

RIF-Relex-gruppen inom rättsliga och inrikes frågor har godkänt ett utkast till rådets beslut om att godkänna avtalet. Avtalsutkastet har den 15 november 2018 översänts för samråd till Europaparlamentet. När Europaparlamentet har gett sin åsikt godkänns utkastet till avtal slutgiltigt i rådet.

2 Avtalets huvudsakliga innehåll

Syftet med samarbetsavtalet är att utveckla relationerna mellan Eurojust och Georgien så att avtalsparterna kan samarbeta effektivt och utbyta information för att bekämpa organiserad brottslighet.

Avtalet mellan Eurojust och Georgien motsvarar i hög grad de samarbetsavtal som Eurojust tidigare ingått med tredje stater. Eurojust har ingått samarbetsavtal med Ukraina, Montenegro, Island, Schweiz, Norge, Förenta Staterna, Makedonien, Liechtenstein, Moldavien och Albanien.

Enligt artikel 2 i utkastet till samarbetsavtal är avtalets syfte att effektivisera samarbetet mellan Eurojust och Georgien i kampen mot grov brottslighet, i synnerhet organiserad brottslighet och terrorism. Avtalet omfattar de i artiklarna 6, 7 och 27 b i Eurojustbeslutet fastställda samarbetssätten, såsom begäran till medlemsstaterna att göra en utredning, utbyte av information och stödjande vid utredningar och åtal.

I artiklarna 6–9 i avtalet föreskrivs bland annat om den nationella kontaktpunkten i Georgien, de behöriga myndigheterna och om samarbetsmöten mellan avtalsparterna.

Den mest centrala delen av avtalet gäller utbyte av information mellan avtalsparterna. I artikel 10 ingår en bestämmelse om rätten att utbyta information. Enligt artikeln får parterna utbyta all nödvändig och väsentlig information för att uppnå det mål som avses i artikel 2. När information begärs ska informationens användningsändamål uppges. Om en part på eget initiativ sänder information till den andra parten ska avsändaren meddela informationens användningsändamål. Parten kan begränsa användningen av informationen t.ex. i fråga om att förmedla informationen vidare.

I artikel 11 finns bestämmelser om hur utbytet av information är ordnat. Utbytet av information sker mellan Georgiens sambandsåklagare eller de nationella kontaktpunkterna och den nationella medlemmen i Eurojust eller Eurojusts kollegium. De nationella myndigheterna i Georgien deltar inte direkt utbytet av information, men den nationella medlemmen eller kontaktpunkten ska säkerställa att de nationella myndigheterna på ett korrekt sätt deltar i behandlingen. Parterna kan även använda andra kanaler för utbyte av information. Parterna ska säkerställa att deras företrädare har rätt att utbyta information och att de har säkerhetsklassificerats på ett behörigt sätt. Enligt artikel 18 i avtalet får parterna inte lämna ut den information de fått till en tredje part utan att den andra parten har gett sitt samtycke och utan tillräckliga säkerhetsåtgärder för utlämning av personuppgifter.

I artikel 12 föreskrivs om behandling av personuppgifter som parterna lämnat ut och om dataskyddsnivån. Avtalsparterna ska garantera en skyddsnivå för personuppgifter som minst motsvarar den nivå som anges i Europarådets dataskyddskonvention (avtalsnummer 1981) och de ändringar som eventuellt gjorts i konventionen samt överensstämmer med Eurojustbeslutet och Eurojusts bestämmelser om dataskydd. Artikel 13 gäller känsliga personuppgifter och utlämnande av dem. Sådana uppgifter kan endast behandlas om detta är absolut nödvändigt för att genomföra avtalets syfte. Vid behandling av informationen ska det säkras att dataskyddet är tillräckligt.

I avtalet föreskrivs därtill bland annat om rätten för den som uppgifterna gäller att få tillgång till personuppgifter och om dennes rätt att få personuppgifter som gäller honom eller henne rättade, utplånade och blockerade. I artikel 14 föreskrivs inte särskilt om rätten för den som personuppgifterna gäller att informeras om behandling av dessa.

I artikel 26 föreskrivs om territoriell tillämpning av avtalet med avseende på de georgiska regionerna Abchazien och Tschinvaliregionen/Sydossetien.

3 Förslagets konsekvenser och förhållande till lagstiftningen i Finland

Avtalet främjar avtalsparternas möjligheter att bekämpa organiserad brottslighet.

Avtalet har inga konsekvenser för Finlands nationella lagstiftning. I Finland har Eurojustbeslutet genomförts genom lagen om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Eurojust (724/2010). I lagen föreskrivs bland annat om utlämnande av uppgifter i sådana fall som avses i artikel 26 a i Eurojustbeslutet. Utlämnande av sådana uppgifter som Finland har lämnat till Eurojust till en tredje stat förutsätter att den nationella medlemmen ger sitt samtycke. Vid utlämnande av uppgifter ska den nationella medlemmen iaktta Finlands nationella lagstiftning.

4 Den nationella behandlingen av förslaget

Skrivelsen har beretts vid justitieministeriet. Den har skriftligt behandlats av sektionen för rättsliga och inrikes frågor 5.11.2018–12.11.2018.

5 Statsrådets ståndpunkt

Avtalet är till nytta för Finland, eftersom det främjar undersökning av sådana krävande brott vars rättsliga behandling ligger i Finlands intresse. Enligt statsrådet kan avtalet godkännas av rådet.